

VROM-Inspectie
*Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer*

**De effecten van de handreiking
'brandveiligheid oude hotels' in kaart**

Colofon

Contactpersoon: R. Fledderus
VROM-Inspectie
Directie Uitvoering
Programma Bouwen aan kwaliteit
Rijnstraat 8
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Publikatienummer: 0008

Datum: januari 2010

Deze publicatie is te downloaden op www.vrominspectie.nl

Inhoud

Inleiding.....	4
1.1 Algemeen.....	4
2 Samenvatting en conclusies	5
3 Het onderzoek	7
3.1 Achtergrond en probleemstelling	7
3.2 Doel van het onderzoek.....	8
3.3 Onderzoeksozet.....	8
4 Onderzoeksresultaten	10
4.1 Algemeen.....	10
4.2 Interviews	10
4.3 Controle gebouw	11
4.4 Opstelling eigenaar.....	14
5 Aanbevelingen	16

Inleiding

1.1 Algemeen

De VROM-Inspectie bevordert de correcte uitvoering en naleving van de VROM-regelgeving. Eén van de prioriteiten van de VROM-Inspectie betreft de brandveiligheid van gebouwen. Gemeenten zijn wat betreft de brandveiligheid verantwoordelijk voor de bouw- en gebruiksvergunningen en het primaire toezicht. Bij haar onderzoeken kijkt de VROM-Inspectie met name naar gebouwen waarin minder zelfredzame personen aanwezig zijn of waar een verhoogd risico aanwezig is. Gasten van hotels zijn extra kwetsbaar doordat ze meestal ook slapen in het hotel en het gebouw niet kennen. In 2008 heeft de VROM-Inspectie een onderzoek uitgevoerd bij 100 kleine hotels gebouwd voor 1980. Daarbij is geconstateerd dat de brandveiligheid bij deze hotels vaak te wensen overlaat. Dit project betreft de nazorg van het project brandveiligheid kleine hotels en richt zich op de effecten van de uitgebrachte handreiking bij de hotels die in 2008 niet zijn onderzocht door de VROM-Inspectie.

Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van VROM, Portefeuille Wonen, Wijken en Integratie.

2 Samenvatting en conclusies

Dit onderzoek is bedoeld om inzicht te krijgen of de handreiking 'brandveiligheid oude hotels' een nuttig instrument is voor de eigenaar en ook wordt toegepast door de eigenaar. In die zin dat het hotel door de eigenaar wordt onderzocht op brandveiligheid en eventuele maatregelen zijn of worden getroffen om de brandveiligheid op een hoger peil te brengen. Het uitbrengen van de handreiking was één van de interventies die is toegepast naar aanleiding van het onderzoek in 2008 naar de brandveiligheid van oude hotels.

Het onderzoek is in september en oktober 2009 uitgevoerd bij 30 hotels die bij het oorspronkelijke onderzoek in 2008 niet zijn onderzocht. Al deze hotels hebben 18 mei 2009 de Handreiking 'brandveiligheid oude hotels' opgestuurd gekregen. Het onderzoek bestond uit een interview met de eigenaar en een controle van het gebouw op enkele aspecten.

De primaire verantwoordelijkheid voor de brandveiligheid ligt bij de vergunninghouder/eigenaar van het hotel. De gemeenten zijn voor wat betreft de brandveiligheid verantwoordelijk voor de verlening van bouw- en gebruiksvergunningen en voor het eerstelijns toezicht.

Uit de resultaten van het onderzoek bij de 30 hotels kan worden geconcludeerd dat de handreiking onvoldoende bekendheid heeft en weinig navolging heeft gekregen. 4 van de 30 eigenaren hebben daadwerkelijk iets gedaan met de handreiking. Het versturen van de handreiking heeft blijkbaar een beperkte impact gehad. Het betrekken van de gemeente (bwt/brandweer) blijft daarom noodzakelijk.

13 van de 30 van de eigenaren kennen de handreiking niet. Voor een deel is dit wel te verklaren (bijv. recente wisseling van eigenaar of eigenaar was tijdens controle niet aanwezig), maar voor het overgrote deel is niet duidelijk of zij de handreiking hebben ontvangen of dat de handreiking is zoekgeraakt. Een eigenaar heeft nog via internet enige informatie over de handreiking gekregen.

Deze 13 eigenaren zijn niet op de hoogte van de inhoud van de handreiking en hebben daardoor ook niks kunnen doen met de handreiking.

Van de 17 eigenaren die de handreiking wel kennen zijn 15 ook daadwerkelijk op de hoogte van de inhoud daarvan. Volgens de eigenaren die de handreiking kennen is het een nuttig instrument in die zin dat het op overzichtelijke en praktische wijze uitlegt waar hotels qua brandveiligheid aan moeten voldoen. Het is dus een goede informatiebron en naslagwerk.

Vier eigenaren hebben het eigen hotel ook geïnspecteerd op basis van de handreiking. De resultaten van deze eigen controles kwamen nagenoeg overeen met de resultaten van de controle van de VROM-Inspectie bij deze vier hotels. In drie gevallen voldeed het pand nagenoeg aan alle eisen en in één geval zijn er veel tekortkomingen geconstateerd. Van de eigenaren die hun hotel niet hebben geïnspecteerd geven de meeste aan dit niet te hebben gedaan omdat het hotel een gebruiksvergunning heeft en het hotel regelmatig op brandveiligheid wordt gecontroleerd door de gemeente. Andere genoemde redenen zijn: het hotel is brandveilig, op dit moment geen prioriteit of wacht de controle van de gemeente af. Hoewel de hoteleigenaren zelf verantwoordelijk zijn voor de brandveiligheid van het hotel blijft het nodig dat vanuit de gemeente (brandweer en BWT) wordt aangegeven welke verbeteringen noodzakelijk zijn.

Door de VROM-Inspectie is er in 2008 voor gekozen om de handreiking alleen te verspreiden naar de eigenaren van oude hotels. Verder is de handreiking geplaatst op de VROM-site en de site van Koninklijke Horeca Nederland. Om meer bekendheid aan de handreiking te geven is een bredere verspreiding naar onder andere de gemeenten (BWT en brandweer) op zijn plaats. De gemeenteambtenaren kunnen dan bij de inspecties van de hotels wijzen op deze handreiking en eventueel een exemplaar overhandigen aan de eigenaar. Ook de verspreiding naar de opleidingsinstituten van de hotelsector is een goede optie. De handreiking kan prima dienen als een hulpmiddel bij het onderwijs over de brandveiligheidsaspecten van hotels.

Uit de controle van de 30 hotels blijkt dat de bouwkundige, installatie technische en organisatorische aspecten veel tekortkomingen vertonen. Het betreft:

- onvoldoende brandwerendheid van de scheidingen van de hotelkamers,
- het niet zelfsluitend zijn van de deuren van de hotelkamers,
- het ontbreken van de vereiste brandmeldinstallatie (BMI) en
- het ontbreken van een ontruimingsplan.

Deze uitkomsten zijn in grote lijnen vergelijkbaar met de resultaten uit het oorspronkelijke onderzoek van de 100 hotels in 2008.

De controle van de gebruiksaspecten laat een positief beeld zien. Op een enkele uitzondering na zijn de gangen vrijgehouden van obstakels, zijn de vluchtdeuren te openen zonder sleutel, zijn de vluchtdeuren niet vastgezet en functioneren de vluchtdeuren naar behoren.

Hoewel hier geen statistisch verantwoorde uitspraken over gedaan kunnen worden, lijkt het erop dat het uitbrengen van de handreiking en de publiciteit over de slechte naleving van de brandveiligheidsregels in de hotels ertoe hebben geleid dat de eigenaren zijn begonnen met de makkelijk op te lossen gebreken eerst aan te pakken. Gebruiksaspecten als het verwijderen van obstakels uit de vluchtwegen en het ontgrendelen van deuren vallen hieronder. Maatregelen die ingrijpender zijn en ook het nodige geld kosten worden niet direct opgepakt. De eigenaren zijn dan veel meer geneigd om de controle van de gemeente of de brandweer af te wachten en pas actie te ondernemen als de gemeente of brandweer dit eist.

3 Het onderzoek

3.1 Achtergrond en probleemstelling

De nazorg is een belangrijke schakel in de beoogde verbetering van de brandveiligheid. Met de nazorg wordt bekeken of de doelen zijn bereikt. Gemeten wordt wat het effect is van de interventies.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de primaire verantwoordelijkheid voor de brandveiligheid ligt bij de vergunninghouder/eigenaar van het hotel. De gemeenten zijn voor wat betreft de brandveiligheid verantwoordelijk voor de verlening van bouw- en gebruiksvergunningen en voor het eerstelijns toezicht. De VROM-Inspectie is belast met het stelseltoezicht. In dat kader is in 2008 door de VROM-Inspectie een onderzoek uitgevoerd naar de brandveiligheid van kleine hotels.

Om de nazorg in te kaderen wordt eerst op de resultaten en de toegepaste interventies van het project brandveiligheid kleine hotels ingegaan. Het onderzoek in 2008 bij de kleine hotels (minder dan 30 kamers) die zijn gebouwd vóór 1980 heeft geleid tot een landelijk beeld van de brandveiligheidsrisico's bij dit soort hotels en heeft de naleving van de VROM-regelgeving ter zake in beeld gebracht. De conclusie van dit onderzoek was dat het nodige mankeert aan de brandveiligheid van de kleine hotels.

Om te komen tot een terugdringing van de naleeftekorten zijn de volgende interventies toegepast.

- De onderzochte hotels en de betrokken gemeenten zijn direct na het onderzoek ter plaatse schriftelijk op de hoogte gebracht van de bevindingen. In enkele gevallen waren de bevindingen van dien aard dat aan de gemeente reeds verzocht is tot handhaving over te gaan.
- Van het onderzoek is een rapport gemaakt waarin aanbevelingen zijn opgenomen voor hoteleigenaren, voor gemeenten en voor VROM. Het rapport is toegestuurd aan de betrokken hoteleigenaren en gemeenten. Op de websites van de Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en VROM wordt aandacht gevraagd voor de brandveiligheid van de hotels.
- Op basis van de resultaten van het onderzoek heeft de VROM-Inspectie in samenwerking met de KHN een handreiking voor de eigenaren van oude hotels opgesteld.

De handreiking is een belangrijk product van de nazorg. Hoteleigenaren vinden de regelgeving ingewikkeld. Zij hebben behoefte aan toegankelijke en praktische informatie. De handreiking is op 18 mei 2009 door de VROM-Inspectie gestuurd naar alle eigenaren van kleine hotels gebouwd voor 1980. In de begeleidende brief is gesteld dat de eigenaar met behulp van de handreiking kan nagaan hoe het is gesteld met de brandveiligheid van zijn of haar hotel en indien nodig maatregelen kan nemen. Ook is in deze brief aangekondigd dat in de tweede helft van 2009 de VROM-Inspectie een onderzoek zal uitvoeren om na te gaan of de handreiking heeft

bijgedragen aan de brandveiligheid van de hotels. In dit onderzoek worden de effecten van het uitbrengen van de handreiking in kaart gebracht.

3.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om bij de 30 te onderzoeken hotels na te gaan of:

- de hoteleigenaar de handreiking kent;
- de handreiking een nuttig en effectief hulpmiddel is voor de eigenaren;
- de handreiking heeft geleid tot maatregelen om de brandveiligheid te verbeteren.

3.3 Onderzoekopzet

Het onderzoek bestaat uit het bezoeken van 30 hotels in de regio's Noord (de provincies Drenthe, Friesland en Groningen) en Zuid-West (de provincies Zuid-Holland en Zeeland). Per gemeente zijn twee hotels geselecteerd¹.

De 30 bezochte hotels zijn niet reeds tijdens het brandveiligheidsonderzoek in 2008 bezocht.

De hotels zijn gebouwd vóór 1980 en hebben maximaal 30 kamers. In Nederland zijn er bijna 1600 van dit soort hotels. De groep van 30 gecontroleerde hotels vormt hieruit geen representatieve steekproef. Het onderzoek heeft gelet op het aantal gecontroleerde hotels een indicatief karakter.

Het onderzoeken van de hotels bestaat uit:

- een interview met de eigenaar;
- een inspectie van het gebouw².

Het interview met de eigenaar is bedoeld om inzichtelijk te krijgen of:

- de eigenaar de handreiking kent;
- de handreiking nuttig voor hem/haar is geweest;
- de handreiking aanleiding heeft gegeven om zijn/haar hotel te inspecteren;
- er (nav de handreiking) maatregelen zijn genomen of in voorbereiding zijn om de brandveiligheid te verbeteren en welke maatregelen dat zijn.

De inspectie van het gebouw is bedoeld om inzichtelijk te krijgen hoe het gebouw er qua brandveiligheid voorstaat en is ook een check op het interview met de eigenaar.

Op enkele hoofdpunten³ is het gebouw gecontroleerd:

- voldoen de brandwerende scheidingen van de hotelkamers en zijn de deuren van de kamers zelfsluitend;
- is de juiste brandmeldinstallatie (BMI) aanwezig (indien noodzakelijk);
- worden de vluchtwegen vrijgehouden van obstakels en zijn de deuren niet vastgezet of afgesloten;
- is een ontruimingsplan aanwezig en worden ontruimingsoefeningen gehouden.

Gekozen is voor een controle op deze punten omdat bij het eerdere onderzoek van de 100 hotels op deze onderdelen vaak tekortkomingen zijn geconstateerd.

Het onderzoek is afgestemd met de branchevereniging Koninklijke Horeca Nederland, die ook het onderzoek in zijn algemeenheid heeft aangekondigd bij de hotels. Verder is het onderzoek aangekondigd bij de betreffende gemeenten. In de

1 De steekproef is getrokken door de cluster onderzoek en analyse van de directie strategie en beleid

2 Voor het interview en de controle van het gebouw zijn vragen opgesteld die zijn opgenomen in Holmes. Dit is het geautomatiseerde programma voor vastlegging van inspectiegegevens van de VROM-Inspectie

3 Deze hoofdpunten zijn getoetst aan het Bouwbesluit 2003, niveau bestaande bouw en het besluit brandveilig gebruik bouwwerken. Het niveau voor de bestaande bouw van het Bouwbesluit is het minimumniveau waaraan alle bouwwerken tenminste moeten voldoen.

meeste gevallen heeft de gemeente de afspraak met de eigenaar gemaakt. Bij het onderzoek op locatie was ook tenminste één vertegenwoordiger van de gemeente aanwezig (medewerker brandweer of BWT medewerker of beide). De belangrijkste bevindingen zijn direct na afloop van de controle aan de betrokkenen, waaronder de gemeente (als eerstelijns toezichthouder) medegedeeld.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Algemeen

Het onderzoek is vooral bedoeld om na te gaan of de handreiking een goed instrument is om de kennis en het bewustzijn van de brandveiligheid bij de eigenaren te vergroten en om eigenaren te bewegen tot het nemen van maatregelen. Het instrument handreiking is een onderdeel van "compliance assistance". Het onderzoek bestaat uit een interview met de eigenaar en een controle van het gebouw op enkele aspecten. Hieronder wordt daarop verder ingegaan.

4.2 Interviews

Met de eigenaar van het hotel is een interview gehouden om inzichtelijk te krijgen of:

- de eigenaar de handreiking kent;
- de eigenaar de handreiking een nuttig instrument vindt;
- dit heeft geleid tot een inspectie van zijn eigen hotel en bij eventuele tekortkomingen maatregelen zijn genomen of in voorbereiding zijn.

Bevindingen.

Van de 30 eigenaren kennen 13 eigenaren de handreiking niet. Vaak is niet duidelijk of zij de handreiking hebben ontvangen. Er was één eigenaar die niet zeker wist of hij de handreiking had gekregen, maar wel via internet en brancheorganisatie had vernomen dat de handreiking was uitgebracht. In enkele gevallen heeft er recent een wisseling van eigenaar plaatsgevonden. De handreiking is in die gevallen nog naar de oude eigenaar gestuurd en is vervolgens niet bij de nieuwe eigenaar terecht gekomen.

Bij twee controles was de eigenaar niet aanwezig. In zijn/haar plaats was een vervanger aanwezig die de handreiking niet kende. De eigenaren die de handreiking niet kennen, waren wel zeer geïnteresseerd in de handreiking. Ter plaatse is een exemplaar overhandigd. Ook de gemeentelijke vertegenwoordigers waren geïnteresseerd in de handreiking, ook zij hebben er één gekregen.

Zeventien eigenaren kennen de handreiking wel. Daarvan waren er 15 op de hoogte van de inhoud van de handreiking. Twee eigenaren hadden vanwege andere prioriteiten de handreiking nog niet gelezen. Vrijwel iedereen die de handreiking kent, heeft deze dus ook gelezen.

Van de 15 eigenaren die op de hoogte zijn van de inhoud zegt de meerderheid (10) in min of meerdere mate dat de handreiking heeft bijgedragen aan de kennis van de brandveiligheid. Voor 5 eigenaren geldt dit niet, deze eigenaren gaven aan al op de hoogte te zijn van de regels.

Het overgrote deel van de 15 eigenaren vond dat de wet- en regelgeving in de handreiking op een overzichtelijke en praktische wijze worden uitgelegd. Zij waren dan ook van mening dat de handreiking een nuttig instrument is. Wel bleek het verantwoordelijkheidsgevoel en het bewustzijn van de brandveiligheid maar bij een deel te zijn toegenomen. Ongeveer de helft van de (15) eigenaren gaf aan dat zij zich ook al vóór het lezen van de handreiking verantwoordelijk voelden voor de brandveiligheid van hun pand en zich bewust waren van de brandveiligheidsrisico's.

Vier eigenaren hebben naar aanleiding van de handreiking het pand geïnspecteerd. In drie gevallen voldeed het pand aan alle eisen en in één geval zijn er veel tekortkomingen geconstateerd. Door de eigenaar van dit pand is nog geen beslissing genomen of maatregelen worden getroffen of dat het pand wordt gesloten (of dat er geheel of gedeeltelijk gestopt wordt met de hotelactiviteiten).

De andere 11 eigenaren hebben hun hotel niet geïnspecteerd. De motivatie waarom niet tot een inspectie is overgegaan is divers. De meeste eigenaren geven aan dit niet gedaan te hebben omdat het gebouw een gebruiksvergunning heeft en de gemeente regelmatig controleert. Andere genoemde redenen zijn; het hotel is brandveilig, op dit moment geen prioriteit of wacht controle van de gemeente af.

4.3 **Controle gebouw**

De controle van het gebouw is bedoeld om inzichtelijk te krijgen hoe het gebouw op enkele hoofdpunten qua brandveiligheid er voorstaat en is ook een check op de resultaten van het interview.

Op elk van de hoofdonderdelen; bouwkundig, installatietechnisch, gebruik en organisatie zijn enkele aspecten gecontroleerd.

Daarbij is gekozen voor die aspecten waar in het oorspronkelijke onderzoek veel tekortkomingen zijn geconstateerd.

Gecontroleerd zijn:

Bouwkundig:

- Voldoen de scheidingen van de hotelkamers aan de eis dat de weerstand tegen de branddoorslag en overslag (WBDBO) tenminste 20 minuten moet zijn.
- Zijn de deuren van de kamers zelfsluitend.

Installaties:

- Is er een brandmeldinstallatie (BMI) aanwezig die voldoet aan de volgende voorwaarden:
 - o met 1 verdieping; niet automatische BMI (handmelders);
 - o met vloer > 5 meter; volledige BMI met doormelding;
 - o met gebruiksoppervlakte > 250 m²; volledige BMI met doormelding.

Gebruik:

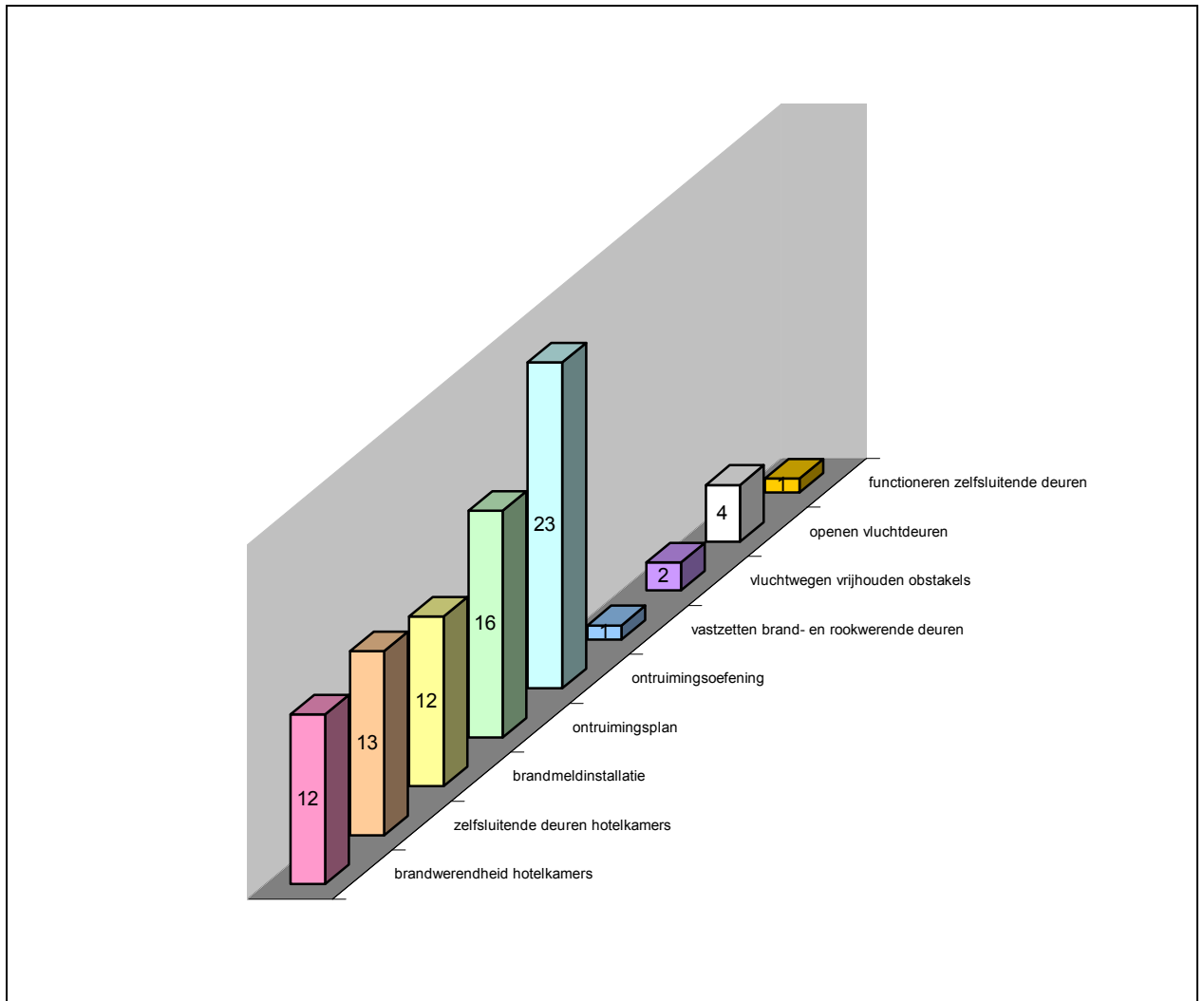
- Worden de vluchtwegen vrijgehouden van obstakels.
- Zijn de vluchtdeuren zonder sleutel (of ander losse voorwerpen) direct te openen.
- Functioneren alle zelfsluitende deuren in de vluchtroute naar behoren.

Organisatie:

- Is een ontruimingsplan aanwezig
- Hoe vaak wordt een ontruimingsoefening gehouden

Bevindingen

In de onderstaande grafiek wordt per onderzocht aspect weergegeven bij hoeveel van de 30 onderzochte hotels niet voldaan wordt aan de eisen. Opvallend is dat op de onderzochte gebruiksaspecten (vastzetten deuren, vluchtwegen vrijhouden van obstakels, zonder sleutel openen vluchtdeuren en het functioneren van de vluchtdeuren) weinig tekortkomingen zijn geconstateerd.

Grafiek 1: Aantal hotels met tekortkomingen op de onderzochte aspecten.

Hieronder worden de uitkomsten zoals aangegeven zijn in de grafiek nader beschreven.

Bouwkundig.

Bij 12 hotels (40%) waren de scheidingen van een of meerdere hotelkamers niet voldoende brandwerend. De volgende tekortkomingen zijn geconstateerd:

- In de aansluiting van de wand op het plafond, boven een niet brandwerend verlaagd plafond, zitten gaten en kieren of het toegepaste materiaal van de wanden of plafonds voldoet niet (5x).
- Deuren zijn onvoldoende brandwerend (5x)
- De aanslag van de kozijnen is onvoldoende (5x)
- Doorvoeringen zijn onvoldoende brandwerend afgewerkt (4x).

Zelfsluitende deuren.

Bij 13 hotels (43%) waren de deuren van de kamers niet zelfsluitend. Daarvan betrof het bij twee hotels een deel van de kamers.

Installatie.

Bij 12 hotels (40%) was de vereiste BMI niet aanwezig. De tekortkoming betrof:

- Geen BMI aanwezig terwijl wel een BMI vereist is (4x).
- Wel een BMI met doormelding naar brandweer aanwezig maar geen volledige detectie (2x)
- Niet automatische BMI met handmelders aanwezig terwijl volledige BMI met doormelding vereist is (4x)
- Volledig BMI met doormelding naar particulier bedrijf aanwezig terwijl volledige BMI met doormelding naar brandweer is vereist (2x).

Tijdens het onderzoek is gebleken dat de opstelling van de gemeente op het punt van de BMI niet uniform is. De ene gemeente kiest voor een klantvriendelijker opstelling dan de andere gemeente. Wat opvalt is dat de eigenaren en in het verlengde daarvan de gemeenten nagenoeg geen gebruik maken van de mogelijkheid om gelijkwaardigheid toe te passen.

Gebruik.

De drie onderdelen die zijn gecontroleerd laten een positief beeld zien. De onderzochte hotels zien er opgeruimd uit, op een enkele uitzondering na zijn de gangen vrijgehouden van obstakels, zijn de vluchtdeuren te openen zonder sleutel, zijn de vluchtdeuren niet vastgezet en functioneren de vluchtdeuren naar behoren. In onderstaande tabel is overzicht gegeven van de vier onderdelen die zijn gecontroleerd.

Overzicht controle enkele gebruikaspecten.

	Aantal hotels dat voldoet	Aantal hotels dat niet voldoet
Brand- en rookwerende deuren worden niet vastgezet	29	1
Vluchtwegen worden vrijgehouden van obstakels	28	2
Vluchtdeuren zijn zonder sleutel (of ander los voorwerp) te openen	26	4
Zelfsluitende deuren in de vluchtroute functioneren naar behoren	29	1

Organisatie.

Van de onderzochte hotels hebben er 14 een ontruimingsplan en houden er 7 ontruimingsoefeningen, in 5 gevallen wordt 1 keer per jaar of meer geoefend, in 2 gevallen minder dan 1 keer per jaar.

Van de 16 hotels zonder ontruimingsplan hebben 5 hotels wel plattegronden met vluchtroutes op de kamers. Ook zijn enkele hoteleigenaren met de gemeente in overleg over het op te stellen ontruimingsplan.

Bij 23 hotels wordt dus nooit een ontruimingsoefening gehouden. Enkele van de eigenaren vindt dit ook niet nodig, het gaat dan vaak om de kleinere hotels. De eigenaren wonen in het hotel en zijn bij een brandalarm zelf gelijk ter plaatse om de ontruiming te regelen.

In enkele gevallen zijn ontruimingsoefeningen gehouden omdat dit in de BHV opleidingen nadrukkelijk aan de orde geweest is.

De 4 hotels die door de eigenaren zijn gecontroleerd.

De resultaten van de eigen controle van de 4 eigenaren en de controle van het gebouw door de VROM-Inspectie komen voor het overgrote deel overeen. Twee hotels voldeden op de gecontroleerde aspecten volledig aan de brandveiligheidseisen en één hotel nagenoeg volledig. Bij het hotel waar de eigenaar diverse tekortkomingen had geconstateerd, kwam de VROM-Inspectie tot dezelfde conclusie. De gemeente is gevraagd om met de eigenaar afspraken te maken over te nemen maatregelen.

Vergelijking met resultaten onderzoek 100 hotels.

De resultaten van de controle van de 30 gebouwen laten zien dat de onderdelen bouwkundig, installatie en organisatie veel tekortkomingen vertonen. In grote lijnen zijn deze vergelijkbaar met de resultaten uit het onderzoek naar de 100 hotels. Op het moment van het onderzoek heeft de handreiking er nog niet toe geleid dat de eigenaren maatregelen hebben getroffen om de brandveiligheid op de aspecten bouwkundig, installatie en organisatie te verbeteren.

Dit onderzoek laat verder zien dat wat betreft de onderzochte aspecten op het gebied van het gebruik de hotels voor het overgrote deel goed scoren. Het lijkt erop dat de publiciteit over de slechte naleving van de brandveiligheidsregels in de hotels en het uitbrengen van een handreiking ertoe hebben geleid dat de eigenaren zijn begonnen het 'laaghangend fruit het eerst te plukken'. Dat wil zeggen dat de eigenaren zijn begonnen met de makkelijk op te lossen gebreken eerst aan te pakken. Gebruiksaspecten als het verwijderen van obstakels uit de vluchtwegen en het ontgrendelen van deuren vallen hieronder. Maatregelen die ingrijpender zijn en ook het nodige geld kosten worden niet direct opgepakt. De eigenaren zijn dan veel meer geneigd om de controle van de gemeente of de brandweer af te wachten en pas actie te ondernemen als de gemeente of brandweer dit eist.

4.4 Opstelling eigenaar

Tijdens het onderzoek is door de VI-inspecteur een inschatting gemaakt van de eigenaar. Is de eigenaar pro-actief, dat wil zeggen pakt haar/zijn verantwoordelijkheid op en gaat ook aan de slag. Een andere mogelijkheid is dat de eigenaar pas tot actie overgaat als de gemeente of brandweer daarom vraagt. Ook kan het zijn dat de eigenaar onverschillig is tegenover brandveiligheid.

Bevindingen

Een grote groep eigenaren (18) gaat pas tot actie over als dat door de gemeente of brandweer wordt opgedragen. Deze eigenaren voeren niet vanuit zichzelf aanpassingen door. In veel gevallen is er een goed contact tussen de hoteleigenaar en de brandweer.

Verder wordt iets minder dan de helft van de eigenaren (12) als pro-actief bestempeld. Die kwalificatie krijgen ze doordat ze bijvoorbeeld uit zichzelf contact opnemen met de brandweer bij twijfels over de naleving en bij getoonde gebreken meteen actie ondernemen. Ook als de eigenaar maatregelen treft die uitstijgen boven de eisen vanuit de regelgeving is hij/zij als pro-actief aangemerkt.

In het onderzoek zijn geen eigenaren bestempeld als onverschillig tegenover brandveiligheid.

In één geval betrof het een hotel dat onderdeel is van een opleiding voor hotelpersoneel. De handreiking wordt hier gebruikt om de studenten in projectvorm op de hoogte te stellen van de brandveiligheidsaspecten en daarmee te oefenen.

5 Aanbevelingen

Eigenaren.

- Gebruik de handreiking in die zin dat u uw eigen hotel controleert en bij eventuele tekortkomingen maatregelen treft. Neem bij twijfel contact op met de gemeente (brandweer of BWT). Ook kunt u natuurlijk een deskundige inhuren om u te laten adviseren.

Gemeente.

- Zorg voor integrale en frequente controles van de hotels. Integrale controles houden in dat de bouwkundige, installatie technische, gebruiks- en organisatorische aspecten gecontroleerd worden. Ga daarbij zonedig tot handhaving over.

VRROM (VI en WWI).

- De effectiviteit van de handreiking vergroten door:
 - o De handreiking aan te bieden aan de gemeente (BWT en brandweer). Voor de gemeente is het nuttige informatie en zij kunnen de handreiking bij hun inspecties van de hotels aan de eigenaar aanbieden.
 - o De handreiking aanbieden aan de opleidingsinstituten van de hotelbranche. Deze instituten kunnen de informatie gebruiken als lesmateriaal en daarmee (toekomstige) hoteleigenaren en hotelpersoneel meer bewust maken van de brandveiligheidsrisico's.
- Afspraken maken met de gemeenten over frequente en integrale controles van hotels (door de regioafdelingen van de VI).
- In 2011 een vervolgonderzoek uitvoeren om te controleren of het naleefgedrag van de hoteleigenaren is verbeterd. Daarbij ook de rol van de gemeente als eerste-lijns toezichthouder onderzoeken.
- Het instrument handreiking gebruiken om informatie over te brengen. Wanneer ook actie van de eigenaar wordt verwacht dan goed nagaan of een handreiking effectief is.

Hotelbranche.

- Breng de handreiking 'brandveiligheid oude hotels' nogmaals onder de aandacht van de hoteleigenaren en blijf aandacht vragen voor de brandveiligheid van de hotels.